

Rada Bezpečnosti

Zařazení : Obecné
30. září 2009

Usnesení 1888 (2009)

Přijaté Radou Bezpečnosti na jejím 6159 – tém zasedání, 30. září 2009

Rada Bezpečnosti,

Znovu potvrzující svého závazku k pokračování a plné realizaci Usnesení 1325 (2000), 1612 (2005), 1674 (2006), 1820 (2008) a 1882 (2009), a všech příslušných prohlášení svého Prezidenta,

Vítající zprávu Generálního Tajemníka z 6.7. 2009 (S/2009/362), ale zůstávající i nadále hluboce znepokojena nedostatkem pokroku v otázkách sexuálního násilí v situacích ozbrojeného konfliktu, zejména páchaného na ženách a dívkách, a poznamenává, jak je tomu doloženo v dokumentu zprávy Generálního Tajemníka, že k sexuálnímu násilí dochází v ozbrojených konfliktech po celém světě,

Opakující hluboké znepokojení, že i přes její opakované odsouzení násilí páchaného na ženách a dětech, včetně všech druhů sexuálního násilí v ozbrojeném konfliktu, a přes její výzvy všem stranám ozbrojeného konfliktu k okamžitému ukončení těchto činů, tyto činy pokračují, a v některých případech se staly systematickými a rozšířenými,

Připomínající závazků z Pekingského Prohlášení a Akční Platformy (A/52/231), a závazků uvedených ve výsledném dokumentu z třicetivacátého zvláštního zasedání Valného Shromáždění Spojených Národů pod názvem „Ženy 2000 : rovnost, rozvoj a mír pro 21. století“ (A/S-23/10/ Rev.1), zejména těch, které se týkají žen a ozbrojeného konfliktu,

Potvrzující povinností Státních Stran vyplývajících z Úmluvy o Ostranění Všech Forem Útlaku Žen, a jejích Dodatkových Protokolů, Úmluvy O Právech Dítěte a jejích Dodatkových Protokolů, *a naléhající* na Státy, které tak ještě neučinily, aby zvážily ratifikaci těchto Úmluv, nebo k těmto Úmluvám přistoupily,

Připomínající, že mezinárodní humanitární zákon poskytuje obecnou ochranu ženám a dětem jako součásti civilního obyvatelstva během ozbrojených konfliktů, a také vyjimečnou ochranu vzhledem k tomu, že mohou být zejména vystaveni vyššímu riziku,

Připomínající povinností Států za ukončení beztrestnosti a trestní stíhání těch, nesoucích odpovědnost za etnické čistky, zločiny proti lidskosti, válečné zločiny a ostatní neslýchané zločiny páchané na civilním obyvatelstvu, a v této souvislosti *zaznamenávající* s hlubokým znepokojením, že dosud byl pouze malý počet pachatelů sexuálního násilí dohnán k odpovědnosti, zároveň chápující, že národní soudní moci mohou být během konfliktu a v poválečných situacích významně oslabeny,

Potvrzující, že ukončení beztrestnosti je nezbytné, pokud se má společnost, během či zotavující se po konfliktu, vyrovnat se zneužíváním civilního obyvatelstva ovlivněného ozbrojeným konfliktem páchaného v minulosti, a předejít tomuto zneužívání do budoucna, *upozorňující* na celou řadu prostředků spravedlnosti a usmíření, kterých je třeba zvážit, a to včetně mezinárodních a „smíšených“ soudních dvorů, tribunálů a komisí pro usmíření a pravdu, a *poznávající* schopnosti těchto prostředků podporovat nejen osobní odpovědnost za vážné zločiny, ale také mír, pravdu, usmíření a práva obětí,

Připomínající zahrnutí škály rozsahu sexuálních trestných činů v Římské Stanově Mezinárodního Soudního Dvora a stanovách mezinárodních soudních tribunálů, vytvořených pro tyto případy,

Zdůrazňující nutnosti všech Států a nestátních stran konfliktu plně dodržovat povinnosti vyplývající z platného mezinárodního zákona, a to včetně dodržování zákazu všech forem sexuálního násilí,

Uznávající potřebu, aby civilní a armádní vůdci, v souladu s podstatou velitelské odpovědnosti, projevíli odhodlání a politickou vůli zamezit sexuálnímu násilí, ukončit beztrestnost a vymoci odpovědnost, a že nečinnost v tomto ohledu může vyslati signálu, že výskyt sexuálního násilí v ozbrojeném konfliktu je tolerován,

Zdůrazňující důležitost řešení problému sexuálního násilí již od samého počátku mírových procesů a vyjednávacího úsilí, za účelem ochrany ohrožené populace a podpory plné stability, zejména pak v oblastech před vyhlášením příměří týkajících se humanitárního přístupu a dohod o lidských právech, v oblastech příměří a dozoru nad příměřím, Odzbrojení, Demobilizace a Reintegrace (DDR), dohod Sektoru Bezpečnostních Reform (SSR), spravedlnosti a odškodnění, obnovy a výstavby po konfliktu,

Zaznamenávající s obavami malé zastoupení žen v oficiálních mírových procesech, nedostatek vyjednávačů a pozorovatelů příměří majících odpovídající zaškolení v otázce jednání se sexuálním násilím, a nedostatek žen v nejvyšších a vedoucích pozicích mírových vyjednávačů při mírových rozhovorech podporovaných Spojenými Národy,

Uznávající, že podněcování a podpora postavení žen a podpora ženských organizací a sítí, je nezbytná pro upevnění míru a pro podporu rovné a plné účasti žen, a *vyzývájíce* členské Státy, příspěvovatele a občanská sdružení, včetně nevládních organizací, k poskytnutí podpory v tomto ohledu,

Vítající začlenění žen do mírových misí v civilních, armádních a policejních funkcích, a *uznávající*, že ženy a děti ovlivněné válečným konfliktem se mohou cítit bezpečněji pracující a nahlašující zneužívání ženám v mírových misích, a že přítomnost žen

jako udržovatelů míru může podpořit místní ženy k účasti v národních ozbrojených a bezpečnostních silách, tímto pomáhaje vybudovati bezpečnostní sektor, který je přístupný, a který poskytuje odezvu všem, zejména pak ženám,

Vítajíce úsilí Kanceláře Mírových Operací vypracovat pokyny týkající se rovnosti pro armádní personál v mírových operacích za účelem usnadnění realizace Usnesení 1325 (2000) a 1820 (2008), a vypracovat provozní pokyny k nápomoci civilnímu obyvatelstvu, armádě a policejním složkám v mírových operacích za účelem účinné realizace Usnesení 1820 (2008),

Zvažujícíe zprávu Generálního Tajemníka z 16. června 2009 (S/2009/362) a *zdůrazňujícíe*, že současné ustanovení nevyhledává vydání žádného právního rozhodnutí o tom, zda situace, které jsou uvedené ve zprávě Generálního Tajemníka, jsou, či nejsou ozbrojené konflikty v rámci Ženevské Úmluvy a jejích Dodatkových Protokolů, a ani nečiní předčasného úsudku o právním postavení nestátních stran zúčastněných v těchto situacích,

Připomínajíce rozhodnutí Rady v Usnesení 1888 ze 4tého srpna 2009 (S/RES/1882) rozšířit seznam připojený k výroční zprávě Generálního Tajemníka o Dětech a Ozbrojeném Konfliktu, který uvádí strany v situacích ozbrojeného konfliktu podílejících se na náboru či využití dětí v rozporu s mezinárodním zákonem, a také do tohoto seznamu zařadit strany ozbrojeného konfliktu angažující se v rozporu s mezinárodním zákonem v systematickém zabíjení a těžkém ublížení na zdraví dětem, a/nebo ve znásilnění a ostatním sexuální násilí páchaném na dětech v situacích ozbrojeného konfliktu,

Zaznamenávajíce úlohu, přidělenou v současné době Kanceláři Zvláštního Poradce Pro Otázky Rovnosti, monitorovat realizaci Usnesení 1325 a podporovat zařazení rovnosti do hlavního proudu v rámci systému Spojených Národů, podporovat zmocnění žen a rovnost, a *vyjadřujícíe* důležitost účinné koordinace těchto otázek v rámci Spojených Národů,

Uznávajíce, že Státy nesou hlavní odpovědnost za dodržování a zajišťování lidských práv svých občanů, stejně jako všech ostatních jednotlivců žijících na jejich území, jak je tomu stanoveno příslušným mezinárodním zákonem,

Potvrzujícíe, že strany ozbrojeného konfliktu nesou hlavní odpovědnost za přijmutí veškerých proveditelných opatření pro ochranu ohroženého civilního obyvatelstva,

Znovu opakujícíe své hlavní odpovědnosti za udržení mezinárodního míru a bezpečnosti, a v této souvislosti, svůj závazek pokračovat v řešení rozsáhlých dopadů ozbrojeného konfliktu na civilní obyvatelstvo, v ohledu na sexuální násilí,

1. *Potvrzuje*, že použití či pověření sexuálního násilí jako válečné taktiky či jako rozšířeného či systematického útoku na civilní obyvatelstvo, může výrazně zhoršit a prodloužit situaci ozbrojeného konfliktu a může zpomalit obnovení mezinárodního míru a bezpečnosti, a *povrzuje* v tomto ohledu, že účinná opatření pro zamezení a odezvu na tyto

násilné činy mohou významně přispěti k udržení mezinárodního míru a bezpečnosti, a *vyjadřuje svou připravenost* přijmout při posuzování situací na programu jednání Rady nezbytná opatření pro řešení rozšířeného či systematického násilí v situacích ozbrojeného konfliktu,

2. *Znovu opakuje* svůj důrazný požadavek úplného a okamžitého zastavení všech činů sexuálního násilí všemi stranami ozbrojeného konfliktu,

3. *Důrazně žádá*, aby všechny strany ozbrojeného konfliktu okamžitě přijmuly veškerá vhodná opatření pro ochranu civilního obyvatelstva, včetně žen a dětí, před všemi druhy sexuálního násilí, a to včetně opatření, jakými jsou mimo jiného také prosazení vhodných armádních disciplinárních měřítek a prosazení zásady velitelské odpovědnosti, školení vojáků o kategorickém zákazu všech forem sexuálního násilí páchaného na civilním obyvatelstvu, odhalování pověr posilujících sexuální násilí, a prověřování kandidátů do pozic v národních armádách a bezpečnostních silách tak, aby bylo zajištěno vyloučení těch, kteří jsou spojeni s vážným porušením mezinárodního humanitárního zákona a zákona o lidskosti, a to včetně zákona týkající ho se sexuálního násilí,

4. *Žádá* Generálního Tajemníka Spojených Národů, aby jmenoval Zvláštního Zástupce, který by poskytnul soudržné a strategické vedení k efektivnější práci za účelem posílení stávajících koordinačních prostředků Spojených Národů, a který by se zapojil do obhajovacího úsilí, mimo jiného také s vládami, včetně armádních a právních zástupců, stejně jako se všemi stranami ozbrojeného konfliktu a občanské společnosti, za účelem řešení sexuálního násilí v ozbrojeném konfliktu, a to na obou úrovních – ve štábech a v zemích, a mezitím podporoval spolupráci a koordinaci úsilí mezi všemi zúčastněnými stranami, především pak prostřednictvím mezi-agenturní iniciativy „Akce Spojených Národů Proti Sexuálnímu Násilí v Konfliktu“,

5. *Vyzývá* subjekty zahrnuté v „Akci Spojených Národů Proti Sexuálnímu Násilí v Konfliktu“, stejně jako ostatní příslušné součásti systému Spojených Národů, aby podpořily práci výše uvedeného Zvláštního Zástupce Generálního Tajemníka, a pokračovaly a zlepšily sdílení informací mezi všemi příslušnými zúčastněnými stranami za účelem posílení koordinace a zamezení překrytí ve štábech a zemských úrovních, a za účelem zlepšení odezvy v celé šíři systému,

6. *Naléhavě žádá* Státy, aby v rámci potřeby neprodleně provedly, v souladu s platným Mezinárodním zákonem, komplexní právní a soudní reformy za účelem trestního stíhání pachatelů sexuálního násilí v konfliktech, a za účelem zajištění toho, aby se obětem násilí dostalo přístupu k soudní moci, důstojného zacházení během celého soudního procesu a odškodnění za jejich utrpení,

7. *Naléhavě žádá* všechny strany konfliktu, o zajištění bezodkladného důkladného prošetření všech zpráv o násilí páchaného civilním či armádním personálem ,za účelem dohnání údajných pachatelů k spravedlnosti, a o zajištění, že civilní vůdci a armádní velitelé, v souladu s příslušným mezinárodním zákonem, používají své autority a pravomoci k zamezení sexuálního násilí, včetně ukončení beztrestnosti,

8. Vyzývá Generálního Tajemníka, aby určil a přijmul příslušná opatření pro rychlé nasazení týmu odborníků do situací týkajících se znepokojení s ohledem na sexuální násilí, pracující s pozemním personálem Spojených Národů a povolením hostitelské vlády, k nápomoci vnitrostátním orgánům posílit právní stát, a doporučuje využití stávajících lidských zdrojů v systému Spojených Národů a dobrovolných příspěvků, čerpání potřebných odborných znalostí v právním státu, civilním a armádním soudním systému, vyjednávání, vyšetřování trestných činů, reformě bezpečnostního sektoru, ochraně svědků, normách spravedlivého procesu, a informací veřejnosti, mimo jiného k

(a) úzké spolupráci s vnitrostátními právními a soudními úředníky a ostatním personálem v příslušných civilních a armádních soudních systémech za účelem řešení beztrestnosti, a to včetně posílením národních kapacit, a upozorněním na celou škálu prostředků spravedlnosti, které se přitom mohou vzít v potaz,

(b) určení mezer ve vnitrostátní odezvě, a podpoře národního celostního přístupu k řešení sexuálního násilí v ozbrojeném konfliktu, a to včetně zvýšením trestní odpovědnosti, odezvy obětem a soudní kapacity,

(c) sestavení doporučení pro koordinaci vnitrostátního a mezinárodního úsilí a zdrojů za účelem posílení schopnosti vlády řešit sexuální násilí v ozbrojeném konfliktu,

(d) spolupráci se Zemským Týmem Spojených Národů a výše uvedeným Zvláštním Zástupcem Generálního Tajemníka směrem k plné realizaci opatření požadovaných v Usnesení 1820 (2008),

9. Vyzývá Státy, příslušné subjekty Spojených Národů a občanská sdružení, aby v rámci potřeby, za úzké spolupráce s vnitrostátními orgány, vybudovaly národní kapacitu v soudnictví a systémech vymáhání zákonů, zejména pak v případech vztahujících se k sexuálnímu násilí v ozbrojeném konfliktu,

10. Opakuje svůj záměr, přijímající či obnovující cílené sankce v situacích ozbrojeného konfliktu, zvážit, včetně, kde je to vhodné, měřítko týkající se činů znásilnění a ostatních druhů sexuálního násilí, a vyzývá všechny mírové a ostatní mise a orgány Spojených Národů, zejména pak Pracovní Skupinu Pro Děti a Ozbrojené Násilí ke sdílení všech příslušných informací o sexuálním násilí s příslušnými sankčními výbory Spojených Národů, a to mimo jiného také prostřednictvím příslušných pozorovatelských skupin a skupin odborníků sankčních výborů Spojených Národů,

11. Vyjadřuje svůj záměr zajistit, aby usnesení pro autorizaci či obnovení mírových Mandátů obsahovala, kde je to vhodné, opatření pro zamezení a odezvy na sexuální násilí, s odpovídajícími požadavky na podávání zpráv Radě,

12. Rozhodla se v rámci potřeby zahrnout vyjímečná ustanovení pro ochranu žen a dětí před znásilněním a ostatním sexuálním násilím do mandátů mírových operací Spojených Národů, zahrnující, na základě od případu k případu, určení poradců v otázkách ochrany žen

(WPAs) mezi poradci v otázkách rovnosti a jednotkami lidských práv, a žádá Generálního Tajemníka, aby zajistil, že potřeba, počet a úlohy těchto poradců jsou systematicky hodnoceny při přípravě každé mírové mise Spojených Národů,

13. *Vyzývá* Státy, s podporou mezinárodní komunity, aby zvýšily dostupnost zdravotní péče, psychologické podpory, právní pomoci a služeb sociálně – ekonomického začlenění obětem sexuálního násilí, a to zejména pak v odlehlých oblastech,

14. *Vyjádřuje* svůj záměr k lepšímu využití pravidelných návštěv terénu v oblastech konfliktu, prostřednictvím organizace interaktivních setkání s místními ženskými organizacemi o potřebách žen v oblastech ozbrojeného konfliktu,

15. *Vyzývá* vedení na národní a místní úrovni, včetně tradičních vůdců, tam, kde existují, a náboženských vůdců, aby hrálo aktivnější roli v uvědomění komunit o sexuálním násilí, v zamezení hanění a vytlačení obětí na okraj společnosti, v pomoci s jejich opětovným začleněním do společnosti a v boji proti kultuře beztrestnosti za tyto zločiny,

16. *Naléhavě žádá* Generálního Tajemníka, členské Státy a vedoucí oblastních organizací, k přijetí opatření pro zvýšení zastoupení žen ve vyjednávacích a rozhodovacích procesech týkajících se řešení konfliktu a budování míru,

17. *Naléhavě žádá*, aby otázky sexuálního násilí byly zahrnuty do všech programů vyjednávání míru podporovaných Spojenými Národy, a *dále naléhavě žádá* o začlenění otázek sexuálního násilí již od samého počátku mírových procesů v těchto situacích, zejména pak v oblastech před uzavřením příměří, humanitárního přístupu a dohod o lidských právech, příměří a monitorování příměří, uspořádání DDR a SSR, prověrek ozbrojených a bezpečnostních sil, spravedlnosti, náhrad, a zotavení/ rozvoji,

18. *Potvrzuje* úlohu Mírových Komisí při prosazování rovných přístupů za účelem snižování nestability v poválečných situacích, poukazuje na významnou úlohu žen při obnově společnosti, a naléhavě žádá Mírovou Komisi, aby vyzvala všechny strany zemí svého programu k začlenění a realizaci opatření pro snížení sexuálního násilí do poválečných strategií,

19. *Vyzývá* členské Státy, aby do mírových operací Spojených Národů nasadily většího počtu ženského armádního a policejního personálu, a aby veškerému armádnímu a policejnímu personálu poskytly opovídací přípravu za účelem plnění jeho povinností,

20. *Žádá* Generálního Tajemníka o zajištění technické podpory pro vojáky a policii poskytující země, za účelem zahrnutí pokynů pro armádní a policejní personál pro řešení sexuálního násilí do výcviku před nasazením do akce a do úvodního výcviku,

21. *Žádá* Generálního Tajemníka, aby pokračovat a posílil snahu o realizaci politiky nulové tolerance sexuálního vykořisťování a zneužívání v mírových operacích Spojených Národů, a *naléhavě žádá* vojáky a policii poskytující země o přijetí příslušných preventivních

opatření, včetně školení před nasazením do akce a školení během akce, a ostatních opatření pro zajištění plné odpovědnosti v případech takového chování ze strany jejich personálu,

22. *Žádá*, aby Generální Tajemník i nadále vedl všechny příslušné subjekty Spojených Národů k přijetí vyjimečných opatření pro zajištění systematického začlenění otázek rovnosti v rámci svých příslušných orgánů, a to včetně prostřednictvím zajištění přidělení dostatečných peněžních a lidských zdrojů v rámci všech příslušných úřadů a institucí a také v zemi, stejně jako zajištění zesílení jejich spolupráce a koordinace při řešení sexuálního násilí v ozbrojeném konfliktu v rámci svých mandátů,

23. *Naléhavě žádá* příslušné Zvláštní Zástupce a Koordinátora Generálního Tajemníka Pro Nouzovou Pomoc, se strategickou a technickou podporou sítě Akce Spojených Národů, o spolupráci s Členskými Státy na vytvoření společných zevrubných strategií vlády a Spojených Národů, po konzultaci se všemi zainteresovanými stranami, a k pravidelnému poskytování aktualizovaných tohoto se týkajících informací ve svých standartních zprávách Štábu,

24. *Žádá*, aby Generální tajemník zajistil systematictější podávání zpráv o výskytu trendů, vznikajících systematických útocích a o včasném varování o náznacích použití sexuálního násilí v ozbrojeném konfliktu ve všech příslušných zprávách Radě, a vyzývá Zvláštního Zástupce Generálního Tajemníka, Koordinátora Nouzové Pomoci, Vysokého Komisaře Pro Lidská Práva, Zvláštního Zpravodaje Pro Násilí Vůči Ženám, a předsedu(y) Akce Spojených Národů k poskytnutí, v koordinaci s výše uvedeným Zvláštním Zástupcem, dalších instrukcí a dokumentace o sexuálním násilí v ozbrojeném konfliktu Radě,

25. *Žádá* Generálního Tajemníka, aby zahrnul, kde je to vhodné, do své pravidelné zprávy o jednotlivých mírových operacích informaci o přijatých opatřeních pro ochranu civilního obyvatelstva, zejména žen a dětí, před sexuálním násilím,

26. *Žádá* Generálního Tajemníka, s přihlédnutím k návrhům uvedených v jeho zprávě stejně jako k ostatním příslušným prvkům, aby vypracoval naléhavě a nejlépe do tří měsíců, konkrétní návrhy cest vedoucích k účinnějšímu a výkonnějšímu způsobu podávání zpráv v rámci současného systému Spojených Národů pro ochranu žen a dětí před znásilněním a ostatním sexuálním násilím v ozbrojeném konfliktu a poválečných situacích, využívající odborných znalostí ze systému Spojených Národů a z příspěvků národních vlád, oblastních organizací, nevládních organizací i jejich poradenských kapacit a různorodých účastníků občanské společnosti, za účelem poskytnutí přesných a spolehlivých informací o mezerách v odezvách subjektů Spojených Národů, ke zvážení při přijímání vhodných opatření.

27. *Žádá* Generálního Tajemníka, aby i nadále pokračoval v předkládání výročních zpráv Radě o realizaci Usnesení 1820 (2008), a předložil svou příští zprávu o realizaci tohoto usnesení a Usnesení 1820 (2008) nejpozději do konce září 2010, a do této zahrnul, mimo jiného,

- (a) podrobnou koordinaci a strategický plán pro včasný a etický sběr informací,

(b) aktualizované informace o snaze Mísí Spojených Národů zaměřených na sexuální násilí úzce spolupracovat s Rezidentním Koordinátorem/Humanitárním Koordinátorem (RC/HC), se Zemským Týmem Spojených Národů, a v rámci potřeby také se Zvláštním Zástupcem Generálního Tajemníka Pro Sexuální Násilí a/nebo Týmem Odborníků za účelem řešení sexuálního násilí,

(c) informaci týkající se stran ozbrojeného konfliktu v situacích na programu jednání Rady věrohodně podezřelých z páčání a odpovědnosti za činy znásilnění a ostatních druhů sexuálního násilí,

28. *Rozhodla se*, s přihlédnutím k postupům ustanoveným Usnesením Valného Shromáždění 63/311 týkajícího se založení subjektu Spojených Národů v otázce rovnosti, revizovat v rozmezí dvou let mandáty Zvláštního Zástupce vyžádané v operativním bodu 4 a Týmu Odborníků v operativním bodu 8, a popřípadě déle,

29. *Rozhodla se* zůstat v této záležitosti i nadále angažována.

Translated from English version
by Radka Hart